

Den s k SAM-SVARS-utrustning som tagits i bruk inom Stockholms teleområde, har visat sig vara användbar i de mest skilda sammanhang. I särklass populäraste tillämpningen är Heta linjen, men utrustningen används även för t ex travsporten och av redaktionen för det populära TV-programmet Café 18.

Heta linjen och Café 18

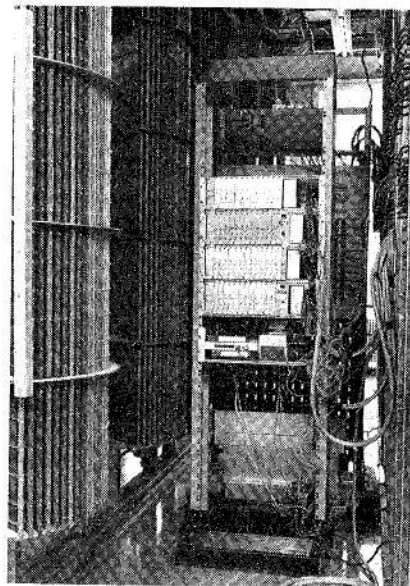
två sätt att använda SAM-SVAR

Torsten Franc

Den 6 november 1982 infördes på prov en ny tjänst inom Stockholms teleområde. Den nya tjänstens uppgift var att ge möjlighet för grupp-samtal med icke på förhand bestämda deltagare, i grupper om 4 alternativt 8 påringande. Till gruppnummer 22 40 00 med 100 linjer anslöts en för uppgiften specialbyggd SAM-SVAR-utrustning, (beskrivs nedan) som helt automatiskt sammankopplade påringande i 4-grupper.

Intresset för tjänsten visade sig vara över förväntan stort, redan första helgen (6-7 november 1982) förmedlades 50 000 samtal. Inom 14 dagar hade ytterligare två gruppnummer öppnats med vardera 48 linjer, först 14 05 20 och senare 24 25 80. Följande fredag från 19.00 till måndag 07.00 registrerades 210 000 anrop.

Intresset att på det här sättet knyta kontakter har fortsatt att öka, även antalet linjer har ökat i etapper till dagens nivå på totalt 400 linjer med ca 3 miljoner anrop under september 1983. Grupp-samtals-möjligheten, som är tidsbegränsad till mellan 5 och 7,5 minuter, är öppen vardagar 17.00-08.00 och fredag 17.00 till måndag 08.00. Under övrig tid ges ett telefonsvararbesked med öppettider och uppmaning att inte ringa närliggande nummer för Heta linjen, samtal, eftersom abonnenter med sådana nummer blivit drabbade av alltför många "Heta linjen-pratare".

Heta linjen (22 40 00).

Fler anläggningar kommer att installeras för att tillgodose olika grupper kontaktbehov, pensionärer m fl.

SAM-SVAR Teknisk funktionsbeskrivning

SAM-SVAR är konstruerad för att kunna anslutas till ett gruppnummer och lämna ett gemensamt telefonsvararbesked på ett antal ledningar från en telefonsvarare och talmaskin.

Uppbyggnad

Utrustningen är uppbyggd av tre typer av kretskort, monterade i kortram. Ramen monteras i m 48-stativ och ansluts med 3 st Cannon don till stationsspänning 36-48 V, telefonsvarare och linjer.

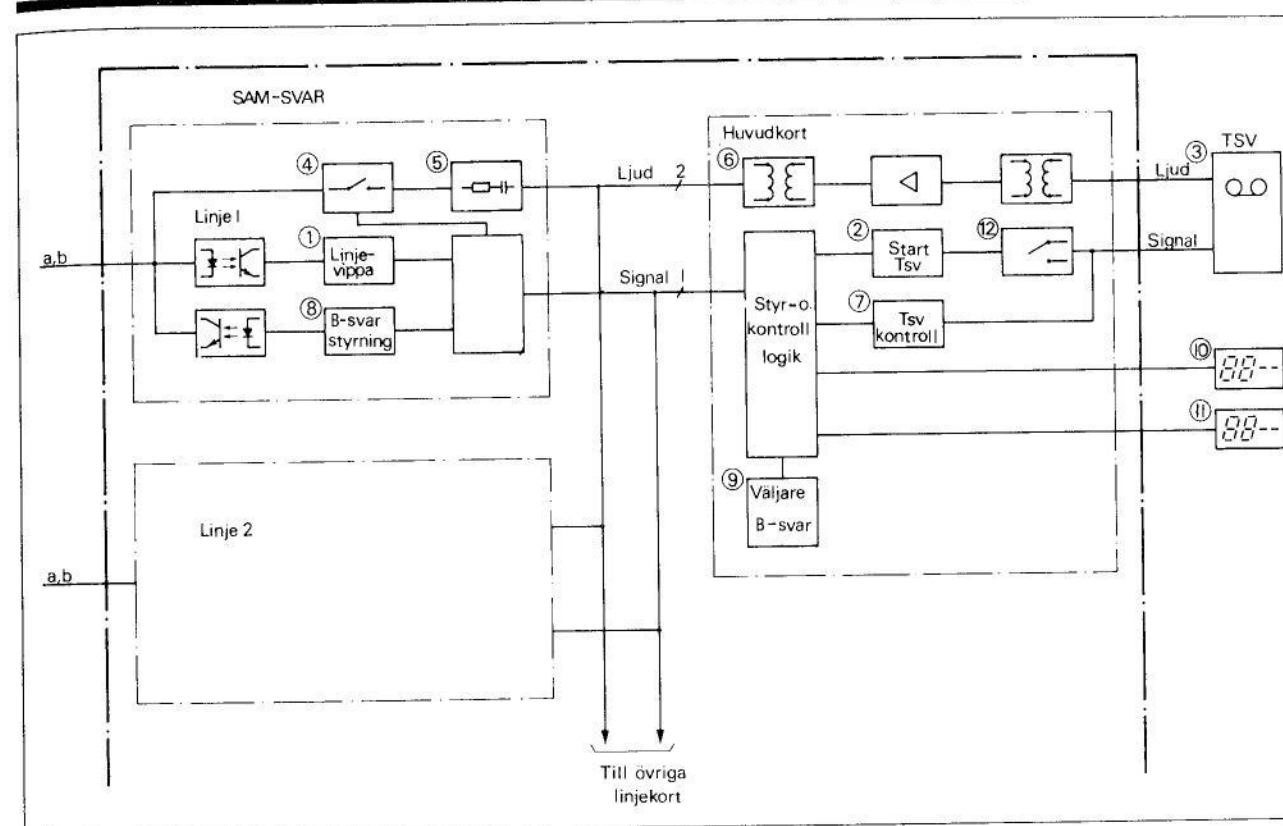
Kapacitet

Grundutrustning för maximalt 60 linjer består av ett huvudkort, en dc/dc.-omvandlare monterade i kortram som sedan kan bestyckas med maximalt 15 linjekort med möjlighet att ansluta 4 linjer till varje linjekort (a- och b-tråd).

Funktion

SAM-SVAR fungerar på följande sätt (se även blockschemat!) När ringsignal når en linjeingång ett ställs linjevippan (1), start-signal (2) ges till telefonsvararen (3) och linjen ansluts (4) via ett RC nät (5) till den låghmiga förstärkarutgången (6) (varifrån ljudet distribueras till samtliga linjekort).

Först när telefonsvararen indikerat start (7) ges B-svar (8) och minst ett helt alternativt två hela meddelanden lämnas (bestäms av en omkopplare (9) på huvudkortet). Sker påringning mitt under pågående meddelande på en annan linje ges omedelbart B-svar (8) och abonnenten får meddelandet som återstår,

plus de med omkopplaren (9) valda antal bandvarven. Läger abonnenten på luren sker nedkoppling direkt oavsett återstående meddelandetid. Detta är möjligt på grund av att B-svar (8) (lågohmigt) endast ges momentant i ca 2 sekunder. Förekommer långa meddelanden, mer än 90 sekunder, kan B-svaret upprepas var 30:e sekund för att undvika nerkoppling på grund av stationens tidsövervakning. För användning på abonnentväxlar med direktval kan kontinuerligt B-svar ges under hela meddelandetiden, allt väljs med samma omkopplare (9). För statistikföring och övervakning finns möjlighet att ansluta elektroniska Anrops- (10) och Bandvarvs- (11) räknare.

De krav som ställs på telefonsvararen (3) för att fungera med SS är följande: Denna skall gå att fjärrstarta med en slutande kontakt (12) och den ska indikera när bandet går, helst med en slutning. För närvarande används telefonsvarare Zettler A-ZET samt talmaskinerna Assman-ATV och FAG 100.

Användare

AB Trav och Galopp använder SAM-SVAR på 5 platser i landet

Stockholm, Göteborg, Örebro, Sundsvall och Malmö, samtliga anläggningar är anslutna via bärfrekvens-förbindelse till en talmaskin på Solvalla travbana i Stockholm där de senaste resultaten spelas in. Abbonenter i Malmö-området t ex ringer till ett Malmö-nummer, där en SAM-SVAR-utrustning med 60 linjer lämnar travresultaten direkt från Solvalla.

Sveriges Television använder 2 st 90 linjers utrustningar i TV-programmet Café 18 för att göra opinionsmätningar.

SAM-SVAR används på ett flertal företag för att på ett antal linjer lämna information om öppettider etc.

Modifiering av SAM-SVAR för Heta linjefunktion

Heta linjen-utrustningen är ansluten till ett graderat gruppnummer som för påringande medför slumpvis linjeanslutning. För att samtal mellan linjerna ska vara möjlig har den låghmiga utgången (6) på förstärkaren frånkopplats linjekortens RC-

nät (5), dessutom har ljudförbindelserna mellan linjekorten tagits bort för att begränsa antalet sammankopplade linjer till 4 (inom kortet).

Tidsbegränsning

Ett speciellt tidkort ersätter telefonsvararens start- och stoppindikering, tidkortet ger en puls var 2,5:te minut vilket gör att linjekontrolllogiken bryter talförbindelsen (4) efter 5 till 7,5 minuter.

Tidsstyrning

I Stockholm informeras abonnenterna att Heta linjen är stängd dagtid. En omkoppling med tidur görs så att Heta linjen-utrustningen fungerar som "normalt" SAM-SVAR med telefonsvararbesked på de 4 första linjerna i graderingen, övriga linjer bryts på c-tråden och ger upptaget-ton.

Ovan beskrivna Heta linjen-utrustning finns i Stockholm, Göteborg, Sundsvall och Västerås teleområde. Övriga teleområden har utrustning speciellt framtagen för Heta linjen-tjänsten.